

JABATAN PENDIDIKAN KHAS
KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

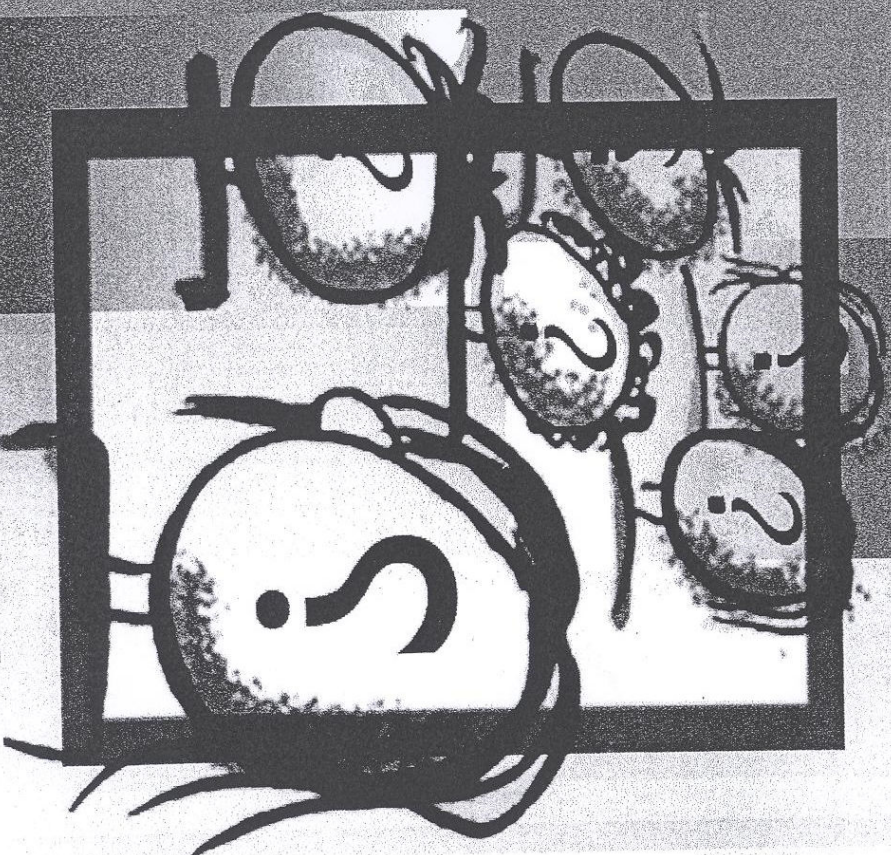
Paras 3 Blok G, (Sejatan), Pusat Bandar Damansara, 50604 Kuala Lumpur
Pecutut A/n Tel: 03-20987756 Fax: 03-20942244

Pusat Perkhidmatan Pendidikan Khas
Tel: 03-20987720
Unit Bole
Tel: 0320983127

ISD

INSTRUMEN SENARAI SEMAK DISLEKSIA

MANUAL

JABATAN PENDIDIKAN KHAS
KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

KANDUNGAN

Kata Alu-aluan Timbalan Ketua Pengarah Pendidikan (Khas)

ix

Penghargaan

x

BAB PERKARA

HALAMAN

BAB 1 PENGENALAN

1

Pengenalan

3

Apa Itu Disleksia ?

3

Murid Disleksia Kementerian Pendidikan Malaysia

4

BAB 2 INSTRUMEN SENARAI SEMAK DISLEKSIA (ISD)

5

Apa itu ISD ?

7

Mengapa ISD Diperkenalkan

7

Apakah kandungan ISD ?

8

BAB 3 BAGAIMANA MENGOPERASI ISD ?

9

Pengoperasian ISD

11

Pencalonan

11

Perumusan

11

Pelaporan

12

Pengesahan Pengamal Perubahan

12

Ilustrasi Pentaksiran ISD

13

BAB 4

BAGAIMANA MENTADBIR ISD?

Pengenalan
Bahagian A
Bahagian B

BAGAIMANA MENTADBIR BAHAGIAN A

Nama Murid
Janina
Status Murid

Tahun Persekolahan
Keturunan
Kedatangan Sekolah

Pencapaian Akademik
Nama Sekolah
Lokasi Sekolah

Negeri
Daerah

Nama Guru Bahasa Melayu atau Guru Penilai
Tarikh
Tanda Tangan Guru Bahasa Melayu atau Guru Penilai

BAGAIMANA MENTADBIR BAHAGIAN B

Elemen 1 : Tahap penguasaan Kemahiran mengeja,
membaca dan menulis.
Kemahiran Mengeja
Mengeja Perkataan Mudah

Mengeja Perkataan Tidak Sebagaimana Yang Dikehendaki
Menyusun Abjad Tidak Mengikut Ejaan Dalam Perkataan
Sebagaimana Yang Sepatutnya

Kesilapan Meletakkan Suku Kata Dalam Perkataan
Tidak boleh atau keliru Dalam Membezakan
Bunyi Abjad Yang Hampir Sama Yang Terdapat Dalam Suku Kata

Kemahiran Membaca
Membaca Ayat Tanpa Menghiraikan Tanda Baca Yang Ada.
Tidak Boleh Membaca Perkataan Yang Mengandungi

Vokal Berganding
Diftong
Diagraf / Konsonan Berganding

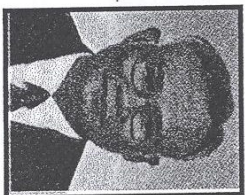
Kemahiran Menulis
Elemen 2 : Kekuatan Murid
Elemen 3 : Kelemahan Yang Ditunjukkan

15	20
17	20
17	20
17	20
17	20
17	21
17	22
18	22
18	23
18	24
18	24
18	24
19	24
19	24
19	24
19	25
20	28
20	31

BAB 5

PENSKORAN ISD

Skor	35
Merumus Skor	37
Interpretasi Elemen	38
Elemen 1 : Persepsi Tahap Penguasaan Kemahiran Mengeja, Membaca dan Menulis:	38
Elemen 2 : Persepsi Terhadap Kebolehan Murid	38
Elemen 3 : Ciri-Ciri Spesifik Disleksia Yang Ada Pada Murid	38

Kaja Alu-aluan
Timbalan Ketua Pengarah Pendidikan

Bismillahhirrahmanilahir

Saya berasa amat bangga dan bersyukur atas kejayaan penerbitan Manual Instrumen Senarai Semak (ISD) ini. Manual ISD ini diterbitkan seiring dengan Instrumen Senarai Semak Disleksia bagi menentukan kebarangkalian murid mengalami masalah pembelajaran disleksia.

ISD merupakan satu instrumen yang dapat menentukan kebarangkalian murid mengalami masalah pembelajaran disleksia. Manual ini diterbitkan bagi tujuan membantu guru-guru bahasa khususnya guru bahasa Melayu dan disleksia mengendalikan ISD di sekolah mereka dengan berkesan. Seterusnya manual ini akan dapat memandu guru-guru bahasa dan disleksia memahami kandungan ISD supaya maklumat yang diisi dapat mengambatkan keadaan seorang mengendali seorang murid.

Dengan terhasilnya Manual ini juga akan dapat membantu guru-guru bahasa menggunakan instrumen ini secara lebih terselaras dan seterusnya dapat turut membantu guru-guru disleksia menentukan kebarangkalian murid mengalami masalah pembelajaran disleksia. Justeru, proses pembelajaran dan pengajaran dapat dilaksanakan terhadap mereka. Program pendidikan murid-murid yang mengalami masalah pembelajaran disleksia adalah menjadi tanggung jawab guru-guru disleksia.

Oleh itu adalah menjadi tanggung jawab semua pendidik yang terlibat memastikan setiap murid yang berada dalam sistem pendidikan hari ini kompeten bagi menghadapi segala cabaran dalam era globalisasi.

MOHD NORDIN BIN AWANG MAT

PENGHARGAAN

Jabatan Pendidikan Khas khususnya urusetia Manual ISD merakamkan penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua pihak yang memberikan sumbangan dalam pelbagai bentuk sehingga instrument dan manual ini dapat disajikan dalam bentuk yang ada ini. Penghargaan dan ucapan terima kasih ditujukan khas kepada:

1. Pegawai-pegawai Jabatan Pendidikan Khas, Kementerian Pendidikan Malaysia.
2. Ketua-ketua Unit Pendidikan Khas, Pegawai-pegawai Pemulihan Khas Jabatan Pendidikan Negeri dan Guru-guru Disleksia.
3. Pegawai-pegawai daripada Kementerian Kesihatan Malaysia.
4. Khidmat Kepakaran daripada Universiti Sains Malaysia, Pusat Pengajian Sains Perubatan, Kubang Kerian.
5. Khidmat Kepakaran daripada Hospital Besar Kuala Lumpur dan Hospital Universiti Kebangsaan Malaysia.
6. Khidmat Kepakaran daripada Universiti Putra Malaysia dan Universiti Kebangsaan Malaysia
7. Khidmat Kepakaran daripada Pensyarah-pensyarah, Maktab Perguruan Ilmu Khas, Kuala Lumpur.
8. Persatuan Disleksia Wilayah Persekutuan
9. Mana-mana pihak yang terlibat sama ada secara langsung atau tidak langsung dalam membangunkan instrument dan manual ini.

Sesungguhnya hanya ALLAH yang dapat membalas jasa dan sumbangan tuan/puan, insyallah!

x

Pengenalan

Kementerian Pendidikan Malaysia menyediakan perkhidmatan pendidikan untuk murid berkeperluan khas yang mempunyai masalah penglihatan, pendengaran dan masalah pembelajaran dan murid pemulihan khas. Kategori kanak-kanak bermasalah pembelajaran di bawah tanggungjawab Kementerian Pendidikan Malaysia adalah seperti yang berikut :-

- Sindrom Down
- Autisme ringan
- Attention Deficit Hyperaktif Disorder
- Terencat akal minimum
- Bermasalah pembelajaran spesifik (contoh : Disleksia)

Apa Itu Disleksia ?

Perkataan "disleksia" adalah gabungan dua perkataan Greek iaitu "dys" bermaksud "kesukaran" dan "lexia" bermaksud "perkataan". Disleksia jika diterjemahkan secara terus bermaksud "kesukaran dengan perkataan bertulis". Selain daripada disleksia istilah lain yang telah digunakan bagi kesukaran ini adalah "buta huruf". Definisi disleksia ialah "*kesukaran atau ketidakbolehan individu menguasai kemahiran membaca walaupun telah menerima pendidikan yang mencukupi*".

Murid Disleksia Kementerian Pendidikan Malaysia

Disleksia dikaitkan dengan kesukaran membaca dan menulis. Lazimnya murid-murid dalam kategori ini adalah terdiri daripada murid atau kumpulan murid yang mempunyai kecerdasan atau kepintaran yang tinggi tetapi pencapaian akademik mereka adalah rendah. Hal ini demikian adalah kerana murid atau kumpulan murid ini mempunyai masalah dalam penguasaan kemahiran membaca dan menulis.

Penilaian melalui kaedah pensel dan kertas adalah merupakan sesuatu yang amat sukar bagi murid-murid ini. Murid disleksia juga tergolong daripada murid-murid bermasalah pembelajaran spesifik. Fenomena ini wujud kerana terdapat murid disleksia yang bukan sahaja menghadapi masalah dalam penguasaan kemahiran asas literasi tetapi juga turut menghadapi masalah dalam kemahiran asas numerasi.

Murid atau kumpulan murid disleksia ini tidak terdiri daripada mereka yang malas, nakal, mengalami gangguan emosi mahupun menghadapi masalah sosial. Dalam konteks pelaksanaan Program Disleksia, Kementerian Pendidikan Malaysia mendefinisikan murid disleksia sebagai :

" Murid-murid yang mempunyai kecerdasan mental yang searas atau

melebihi murid-murid biasa tetapi menghadapi kesukaran yang tinggi dalam menguasai kemahiran mengeja, membaca dan menulis"

BAB 2**INSTRUMEN SENARAI SEMAK
DISLEKSIA (ISD)**

Apa Itu ISD ?

ISD adalah merupakan ujian saringan bagi mengenal pasti kebarangkalian seseorang murid itu mengalami masalah pembelajaran spesifik disleksia.

Mengapa ISD Diperkenalkan

Jabatan Pendidikan Khns, Kementerian Pendidikan merancang untuk membekalkan perkhidmatan kepada murid-murid yang mengalami masalah disleksia. Langkah awal ke arah ini, adalah mengenal pasti murid atau kumpulan murid yang mengalami kebarangkalian disleksia.

Penyaringan murid-murid yang kebarangkalian mengalami masalah disleksia adalah bukan suatu perkara yang mudah. Hal ini adalah kerana masalah disleksia hanya dapat dikesan apabila kanak-kanak yang mengalami masalah memasuki alam pendidikan. Kebanyakan murid-murid disleksia dikenal pasti dengan menggunakan khidmat kepakaran psikologi: klinikal perubatan atau psikologi pendidikan. Mereka ini dikenal pasti melalui penggunaan instrumen yang dihasilkan oleh negara barat. Penggunaan instrumen ini adalah tertakluk kepada peraturan hak cipta. Fenomena ini telah mendorong JP Khns membina dan mengeluarkan satu instrumen bagi menyaring murid-murid disleksia, Instrumen ini dikenali sebagai Instrumen Senarai Semak Disleksia atau singkatannya ISD.

Apakah Kandungan ISD?

ISD dibiina berasaskan kepada teori yang berangapan bahawa murid yang menghadapi masalah pembelajaran spesifik disleksia adalah terdiri daripada mereka yang mempunyai antara lain ciri-ciri:

- i) Kecerdasan mental yang normal;
- ii) Memperoleh pencapaian prestasi akademik yang rendah;
- iii) Mengalami kesukaran dalam menguasai kemahiran membaca dan menulis;
- iv) Mempunyai ciri-ciri disleksia yang diterima oleh umum;
- v) Ketinggalan 2 tahun secara umum di belakang rakan sebaya dalam penguasaan kemahiran membaca dan menulis serta rendah dalam pencapaian akademik.

Beraskan kepada teori ini, kerangka ISD telah dibiina dalam tiga (3) elemen. Elemen yang dimaksudkan adalah seperti yang berikut :

Elemen1

Mengukur persepsi terhadap penguasaan membaca, mengeja dan menulis.

Elemen 2

Mengukur persepsi terhadap kebolehan atau kecerdasan Kognitif (kekuatan sedia ada) murid.

Elemen 3

Mengenal pasti ciri-ciri spesifik disleksia yang terdapat pada seseorang murid.

Pengoperasian ISD

Untuk mengoperasi ISD langkah-langkah yang berikut perlu diikuti, antaranya ialah:

Pencalonan

Proses pencalonan boleh dilakukan oleh sama ada daripada guru-guru kelas atau guru-guru yang lain mahupun daripada ibu bapa murid sendiri. Apabila guru Bahasa Melayu menerima pencalonan daripada pihak-pihak yang berkenaan, maka pengoperasian ISD boleh dilaksanakan.

Di samping menerima pencalonan daripada pihak-pihak yang lain, guru-guru Bahasa Melayu juga boleh mengoperasi ISD ini sekiranya beliau mendapati murid atau kumpulan murid yang dalam perhatiannya berkemungkinan menghadapi masalah disleksia.

Setelah guru Bahasa Melayu mengoperasi ISD, Guru Bahasa Melayu hendaklah memberi skor kepada respons murid. Kemudian ISD yang telah diberi penskoran diserahkan kepada Guru Penyelaras atau Guru Disleksia.

Perumusan

Apabila Guru Penyelaras atau Guru Disleksia menerima ISD yang telah diberi penskoran daripada Guru Bahasa Melayu, Guru Penyelaras atau Guru Disleksia hendaklah merumuskan penskoran yang berkenaan. Daripada rumusan ini Guru Penyelaras akan mengenal pasti sama ada murid yang berkenaan berkemungkinan mengalami kebarangkalian disleksia atau sebaliknya.

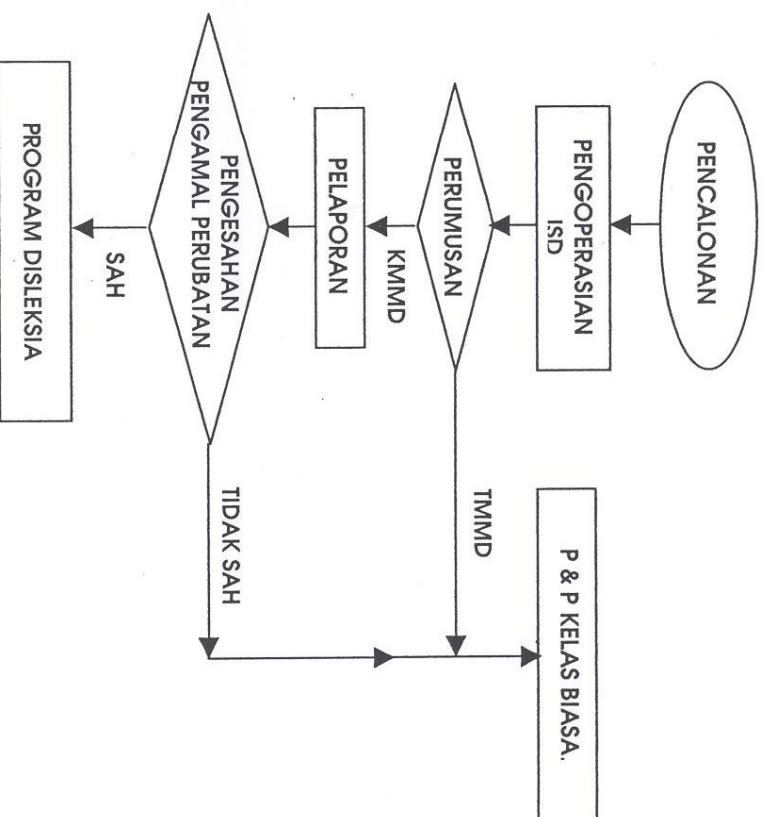
Pelaporan

Guru Penyalaras akan melaporkan rumusan ISD kepada Guru Besar atau Pihak Pentadbir sekolah. Guru Besar atau pihak pentadbir sekolah hendaklah menyerahkan pelaporan serta keputusan ISD serta borang pengesahan pengamalan perubahan kepada ibu bapa murid yang berkenaan. Kemudian, pihak ibu bapa atau penjaga murid yang berkenaan dicadangkan supaya membawa anak bawah jagaan mereka berjumpa dengan pengamal perubahan untuk mendapatkan khidmat kepakaran.

Pengesahan Pengamalan Perubahan

Keputusan ISD yang menyatakan bahawa seseorang murid itu berkemungkinan mengalami kebarangkalian masalah disleksia ini perlu mendapat pengesahan daripada pengamal perubahan. Hal ini demikian adalah bertepatan dengan keperluan peraturan pendidikan khas yang menghendaki seseorang murid pendidikan khas itu terlebih dahulu disahkan kategori permasalahannya oleh pengamal perubahan. Setelah murid ini mendapat pengesahan daripada pengamal perubahan proses penempatan murid dalam program disleksia boleh diteruskan.

Ilustrasi Pentaksiran ISD

Petunjuk:
 KMMD = Kebarangkalian Mengalami Masalah Disleksia
 TMMD = Tidak Mengalami Masalah Disleksia

PENGENALAN

Instrumen ini terdiri daripada dua bahagian, iaitu Bahagian A dan Bahagian B.

Bahagian A

Bahagian ini merupakan bahagian yang mengandungi item-item tentang biografi murid. Bahagian ini perlu diisi oleh guru Bahasa Melayu atau guru penilai yang berkenaan mengikut keperluan (contohnya ketiadaan guru Bahasa Melayu dalam tempoh masa yang lama).

Bahagian B

Bahagian ini merupakan bahagian yang mengandungi item-item senarai semak. Bahagian ini dibahagikan kepada tiga elemen. Jumlah item dalam bahagian ini ialah 50 item, yang merangkumi 20 item dalam Elemen 1, 20 item dalam Elemen 2, dan 10 item dalam elemen 3.

BAGAIMANA MENTADIBIR BAHAGIAN A

Bahagian A adalah merupakan bahagian yang memperincikan tentang biografi murid. Bahagian ini hendaklah diisi oleh sesiapa sahaja yang membuat penilaian terhadap murid, tetapi di sini adalah dicadangkan sebaik-baiknya oleh Guru Bahasa Melayu. Bahagian ini hendaklah diisi sebagaimana dalam catatan di bawah:

Nama Murid

Nama murid hendaklah ditulis di dalam petak yang disediakan dengan huruf besar.

Janina

Janina murid ditandakan dengan tanda palang (/) di dalam petak yang berkenaan.

Status Murid

Status murid ditandakan dengan tanda palang (/) di dalam petak yang berkenaan.

Tahun Persekolahan

Tahun persekolahan murid ditandakan dengan tanda palang (/) di dalam petak yang berkenaan. Kemudian, catatkan nama kelas murid seperti 1 Mawar atau seumpamanya.

Keturunan

Keturunan murid ditandakan dengan tanda palang (/) di dalam petak yang berkenaan.

Kedatangan Sekolah

Kedatangan sekolah murid ditandakan dengan tanda palang (/) di dalam petak yang berkenaan.

Pencapaian Akademik

Pencapaian akademik murid ditandakan dengan tanda palang (/) di dalam petak yang berkenaan mengikut gred pencapaian peperiksaan terakhir murid yang berkenaan.

A	80 - 100	
B	60 - 79	
C	40 - 59	
D	20 - 39	
E	0 - 19	

Nama Sekolah

Nama sekolah murid ditulis di dalam petak yang disediakan.

Lokasi Sekolah

Lokasi sekolah murid ditandakan dengan tanda palang (/) di dalam petak yang berkenaan.

Negeri

Negeri di mana sekolah murid itu terletak ditandakan dengan tanda palang (/) di dalam petak yang berkenaan.

Daerah

Daerah di mana terletak sekolah murid yang berkenaan ditulis di dalam petak yang disediakan.

Nama Guru Bahasa Melayu atau Guru Penilai

Nama Guru Bahasa Melayu atau Guru Penilai yang mengoperasi ISD ditulis dengan huruf besar di dalam petak yang disediakan .

Tarikh

Tarikh pelaksanaan ISD hendaklah dicatatkan pada ruang yang disediakan.

Tanda Tangan Guru Bahasa Melayu atau Guru Penilai

Setelah selesai melengkapkan Bahagian A ini, Guru Bahasa Melayu atau Guru Penilai hendaklah menandatangani dokumen yang berkenaan pada ruang yang disediakan.

BAGAIMANA MENTADBIR BAHAGIAN B

Bahagian B terdiri daripada 3 elemen.

Elemen 1 : Tahap penguasaan kemahiran mengeja, membaca dan menulis.

Kemahiran Mengeja**1. Mengeja Perkataan Mudah**

Murid seharusnya dapat mengeja perkataan mudah. Perkataan mudah bermaksud perkataan asas yang seharusnya ada pada seseorang murid, tahap perbendaharaan kata adalah berdasarkan umur murid.

Contoh:

Tahun	Perkataan Mudah
Tahun 1	<i>bayu, emak, rumah, muka, nama sendiri</i> dan seperti yang terkandung dalam senarai perbendaharaan kata HSP Bahasa Melayu Tahun 1
Tahun 2	<i>acara, bagai, bayi, dahaga, jendela</i> dan seperti yang terkandung dalam senarai perbendaharaan kata HSP Bahasa Melayu Tahun 2
Tahun 3	<i>sangkar, tandan, abang, beku</i> dan seperti yang terkandung dalam senarai perbendaharaan kata HSP Bahasa Melayu Tahun 3

2) Mengeja Perkataan Tidak Sebagaimana Yang Dikehendaki.

Contoh:

Ejaan Yang Dikehendaki		Ejaan Murid
Baju	→	Batu
sama	→	Sana
lagu	→	Laju
kepak	→	Kapak
sekolah	→	Selekoh

3. Menyusun Abjad Tidak Mengikut Ejaan Dalam Perkataan

Sebagaimana Yang Sepatutnya

Murid sering melakukan kesilapan dalam menyusun abjad ketika mengeja perkataan. Contohnya jika guru meminta mereka mengeja perkataan "nasi", murid akan menyusun abjad dalam ejaan "nasi" menjadi "sain" atau "nsai" yang tidak mengikut urutan ejaan perkataan "nasi" sebagaimana yang sepatutnya.

Contoh perkataan-perkataan lain:

Susunan Abjad Yang Sepatutnya	Ejaan Murid
sabun	Basun
Dalam	Idmac
Arabc	rancb

4. Kesilapan Meletakkan Suku Kata Dalam Perkataan

Murid sering melakukan kesilapan dalam meletakkan suku kata dalam perkataan. Contohnya jika guru meminta murid mengeja perkataan "pasu", murid sering akan meletakkan suku kata dalam perkataan pasu, iaitu suku kata "pa" dan suku kata "su" menjadi susunan "supa" yang tidak mempunyai kaitan dengan perkataan asal atau mempunyai makna yang lain daripada makna asal.

Contoh perkataan yang lain:

tisu	→	sufi
buta	→	tabu
buka	→	kabu

5. Tidak Boleh atau Keliru Dalam Membezakan

Bunyi Abjad Yang Hampir Sama Yang Terdapat Dalam Suku Kata

Murid tidak boleh atau keliru dalam membezakan bunyi-bunyi abjad yang hampir sama.

Contoh perkataan:

Perkataan Guru	Perkataan Murid	Suku Kata (Sepatutnya)	Suku Kata (Murid)
dapat	padat	da	pa
		pat	dat
pakaian	pakayan	ian	yan
almari	lamari	ai	la

Kemahiran Membaca

Tahap kebolehan membaca murid agak rendah berbanding dengan rakan sebayanya. Rakan sebaya di sini adalah dirujuk kepada keseluruhan murid pada tahun yang sama contohnya Murid Tahun Satu.

Masalah Murid Dalam Membaca Teks Panjang**6. Murid Membaca Ayat Tanpa Menghiraikan Tanda Baca Yang Ada.**

Murid sering meninggalkan perkataan yang tertentu semasa membaca teks panjang. Teks panjang di sini merujuk kepada teks yang mengandungi ayat lebih daripada 6 baris

Murid sering kali menyebut perkataan lain daripada perkataan yang sepatutnya dibaca semasa membaca teks yang panjang. Perkataan-perkataan tersebut mungkin sukar dieja oleh murid tersebut.

Murid Sering Kali Menambah Perkataan Sendiri Dalam Ayat Yang Dibaca.

Murid membaca ayat secara melangkau baris dengan meninggalkan baris-baris ayat yang tertentu dalam teks panjang.

Sekiranya guru kurang pasti, guru boleh membina teks sendiri yang mengandungi lebih daripada 6 baris.

7. Murid Tidak Boleh Membaca Perkataan Yang Mengandungi :**i. Vokal Berganding**

Contoh: daun, cium, baik, buih dan sebagainya

ii. Diftong

Contoh: dia, air, pulau, misci dan sebagainya

iii. Diafrat / Konsonan Berganding

Contoh: khamis, syarikat, trafik dan sebagainya

8. Murid sukar membaca ayat panjang. Murid berasa waswas atau teragak-agak kerana kurang yakin, sama ada ayat yang dibaca itu betul atau salah.

Kemahiran Menulis**Masalah Yang Sering Didalami Oleh Murid Yang Kebarangkalian Mengalami Masalah Disleksia Dalam Penguasaan Kemahiran Menulis**

9. Hasil kerja murid tidak kemas contohnya saiz tidak seragam, margin antara huruf atau perkataan antara baris tidak seragam, tidak seragam dalam membentuk huruf dan kerja bertulis kotor.

- (i) Murid mencampurkan huruf besar dengan huruf kecil.
Contoh : ruMaH, BuAt.

- (ii) Murid menulis dengan tidak mengikut garisan.

Contoh :

rumah orang

- (iii) Saiz huruf yang ditulis tidak sama besar.

Contoh :

saYa makan

10. (i) Murid tidak berupaya menyalin semula secara lengkap maklumat yang ditulis di papan hitam.

- (ii) Murid tidak berupaya menulis maklumat yang diperdengarkan atau yang disebut oleh guru.

11. Tulisan murid sukar dibaca.

- (i) Bentuk abjad tidak jelas.

Contoh

dupok

- (ii) Tidak ada jarak antara satu perkataan dengan perkataan yang lain.

Contoh : sayamaknansi.

- (iii) Kedudukan huruf tidak teratur.

Contoh

lp mp vi

- 12.

Murid tidak dapat menyalngi kebolehan menulis setanding dengan rakan sebayanya. Rakan sebayanya di sini bermaksud keseluruhan murid pada tahun yang sama contohnya Tahun Satu.

13. Murid menulis secara terbalik.

- (i) Abjad-abjad tertentu.

Contohnya :

Abjad		Tulisan Murid
b	→	d
u	→	n
m	→	w
p	→	q

- (ii) Perkataan terbalik.

Contoh :

Perkataan		Tulisan Murid
sama	→	masa
buku	→	kubu
Duku	→	kudu

Elemen 2:**Kekuatan Murid**

14. Berdasarkan pemerhatian guru, murid berkeupayaan berinteraksi secara lisan dengan guru dan rakan-rakan serta tidak menghadapi masalah dalam menyebut perkataan contohnya gagap, pelat.
15. Berdasarkan penilaian guru, murid berkeupayaan menjawab soalan secara lisan dengan baik, iaitu :
Jawapan murid menepati kehendak soalan
Apa-apa penjelasan yang difikirkan sesuai.
16. Berdasarkan penilaian guru, murid berkeupayaan menceritakan keperihalan gambar atau gambar-gambar yang ditunjukkan mahupun yang ditayangkan
(i) Cerita yang dihasilkan menepati gambar atau gambar-gambar.
17. Berdasarkan pemerhatian guru :
i) Murid sering bertanya, untuk mendapatkan maklumat tentang sesuatu perkara yang baru,
ii) suka mencuba sesuatu perkara yang baru dan sebagainya.
iii) murid menunjukkan sikap ingin tahu dan mencuba yang tinggi
18. Berdasarkan pemerhatian guru, murid berkeupayaan berkomunikasi secara lisan setanding dengan rakan sebayanya:

19. Berdasarkan pemerhatian guru, murid berpotensi di dalam bidang-bidang yang tertentu :
(i) Seni – nyanjian, melukis, kraf tangan dan sebagainya.
(ii) Sukan – permainan, olahraga.
20. Berdasarkan pemerhatian guru, murid menunjukkan keupayaan berkomunikasi dengan baik, mampu melahirkan pendapat tetapi pencapaian akademiknya rendah.
21. Berdasarkan pemerhatian guru, murid memperlihatkan keupayaan mengutarakan pandangan serta idea.
22. Berdasarkan penilaian guru, murid tidak berupaya melahirkan idea dalam bentuk tulisan.
Contoh :
Isi-isi karangan tidak tersusun
23. Berdasarkan pemerhatian guru, murid melakukan banyak kesilapan bahasa walaupun isi kandungan murid baik.
24. Berdasarkan penilaian guru, murid menunjukkan prestasi yang baik dalam subjek-subjek kemahiran berbanding subjek-subjek akademik.
25. Berdasarkan penilaian guru, murid berkeupayaan menjawab secara lisan soalan kefahaman daripada bahan yang diperdengarkan.

26. Berdasarkan penilaian guru, murid berkeupayaan menceritakan semula petikan yang telah didengarkan semula.
27. Berdasarkan pemerhatian guru, murid menunjukkan kreativiti dalam penghasilan sesuatu tugasan/tindakan.
28. Berdasarkan pemerhatian guru, murid berkeupayaan menyesuaikan diri dengan rakan-rakannya.
29. Berdasarkan pemerhatian guru, murid dapat bertindak balas terhadap pelbagai situasi yang diberikan kepadanya.
- Contoh :
- (i) Latihan kebakaran.
  - (ii) Aktiviti simulasi.
  - (iii) Dan sebagainya.
30. Berdasarkan pemerhatian dan penilaian guru, murid berkeupayaan membuat ramalan jawapan mengenai sesuatu situasi yang dikemukakan.
31. Berdasarkan penilaian guru, murid berkeupayaan menjawab soalan-soalan yang berkaitan isu-isu semasa dan pengetahuan am melalui aktiviti-aktiviti soal jawab, kuiz, perbincangan dan sebagainya.

32. Berdasarkan pemerhatian guru,
- (i) murid sering bertanya untuk mendapatkan maklumat tentang sesuatu perkara yang baru,
  - (ii) suka mencuba sesuatu perkara yang baru dan sebagainya.
  - (iii) murid sering mengajukan soalan untuk mendapatkan maklumat lanjut berhubung perkara atau topik baru.
  - (iv) Murid menunjukkan sikap ingin tahu dan mencuba yang tinggi.
  - (v) Memperlihatkan apa-apa tindak balas tingkah laku yang menunjukkan minat.

Elemen 3: Kelemahan Yang Ditunjukkan

33. Murid enggan melakukan sesuatu sama ada secara bersendirian atau bila disuruh kerana menganggap dirinya tidak mampu menandingi rakan atau merasakan dia tidak akan berjaya melakukannya.
34. Apabila disuruh melakukan apa-apa aktiviti menulis atau membaca murid bersikap menolak dengan memberi alasan yang sukar diterima.
- Contohnya:
- (i) Tangan sakit kerana enggan menulis.
  - (ii) Sakit gigi kerana enggan membaca
  - (iii) Demam
  - (iv) Sakit perut
  - (v) Ingin ke tandas dan sebagainya

35. Murid didapati gemar melakukan perkara yang negatif.

- (i) Membuang kertas.
- (ii) Menconteng buku.
- (iii) Mengoyak kertas.
- (iv) Mengusik rakan
- (v) Merosakkan harta benda dan sebagainya

36. Murid didapati kerap bertukar-tukar aktiviti dalam sesuatu tempoh (tempoh tumpuan pada satu aktiviti terlalu singkat)

37. Murid tidak dapat menentukan arah.

Contoh:

- (i) Kanan atau kiri
- (ii) atas atau bawah
- (iii) depan atau belakang

38. Murid tidak boleh menyatakan konsep turutan.

Contoh:

- (i) Nama hari dalam seminggu
- (ii) Masa dalam sehari
- (iii) Nama bulan dalam setahun
- (iv) Turutan nombor

39. Murid tidak boleh menyelesaikan tugas dalam masa yang ditetapkan.

40. Murid tidak berupaya memahami arahan yang panjang. Murid akan keliru jika menerima arahan terlalu banyak dalam suatu masa.

41. Murid menunjukkan kegagalan mengawal diri semasa menjalankan sesuatu aktiviti.

42. Murid tidak dapat mengawal diri dalam pergerakan (cemerkap)

Contoh:

- (i) Bila berjalan kerap melanggar sesuatu di persekitaran.
- (ii) Kerap menjatuhkan barang.
- (iii) Dan sebagainya.

**SKOR
(DIISI OLEH GURU BAHASA MELAYU)**

Skor " 1 " diberikan kepada jawapan " Ya " dan skor " 0 " kepada jawapan " Tidak "

Jawapan	Skor
Ya	1
Tidak	0

MERUMUS SKOR (DIISI OLEH GURU BAHASA MELAYU)

Jumlah skor yang terkumpul perlu dirumuskan mengikut wajiran yang berikut:-

Elemen	Julat Skor	Skor
Elemen 1 : Persepsi tahap penguasaan kemahiran membaca dan menulis.	0 - 7 8 - 20	0 1
Elemen 2 : Persepsi terhadap kebolehan murid.	0 - 7 8 - 20	0 1
Elemen 3 : Ciri-ciri spesifik disleksia yang ada pada murid.	0 - 3 4 - 10	0 1

INTERPRETASI ELEMEN

Elemen 1 : Persepsi Tahap Penguasaan Kemahiran Mengeja, Membaca dan Menulis.

Skor '0' : Murid dianggap berada dalam lingkungan kebarangkalian tidak menghadapi masalah mengeja, membaca, dan menulis.

Skor '1' : Murid dianggap berada dalam lingkungan kebarangkalian menghadapi masalah mengeja, membaca dan menulis.

Elemen 2 : Persepsi Terhadap Kebolehan Murid

Skor '0' : Murid dianggap berada dalam lingkungan kebarangkalian mempunyai keupayaan kognitif di bawah aras murid biasa.

Skor '1' : Murid dianggap berada dalam lingkungan kebarangkalian mempunyai keupayaan kognitif searas atau melebihi murid-murid normal.

Elemen 3 : Ciri-Ciri Spesifik Disleksia Yang Ada Pada Murid

Murid dianggap berada dalam lingkungan kebarangkalian menghadapi kesukaran. Disleksia terdiri daripada mereka yang mendapat skor seperti berikut :-

Elemen	Skor
1	1
2	1
3	1

KECUALI YANG BERIKUT :

Elemen	Skor	Elemen	Skor	Elemen	Skor	Elemen	Skor	Elemen	Skor	Elemen	Skor
1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1
2	0	2	1	2	0	2	0	2	2	0	0
3	1	3	1	3	1	3	0	3	3	0	0